

Zápis z 5. jednání Pracovní skupiny pro daňové odpočty na VaV (dále jen „PSDO“)

Datum: 29. 5. 2024

Místo konání: Úřad vlády ČR (Strakova akademie), m. č. 259

Členové:		
Karel Kouřil	RVVI	Prezenčně
Josef Švejda	RVVI	Online
Rut Bízková	Expertka VaV	Prezenčně
Jan Proksch	SP ČR	Prezenčně
Bohuslav Čížek	SP ČR	Prezenčně
Drahomíra Martincová	MF ČR	Prezenčně
Vítězslav Kapun	GFŘ	Omluven
Martin Bunčeka	TA ČR	Omluven
Luděk Hanáček	Deloitte	Online
Jiří Nekovář	Euro-Trend	Prezenčně
Tomáš Uhlíř	Ayming	Online
Matěj Bajgar	CERGE-EI	Prezenčně
Petr Lysý	ÚV ČR VVI	Prezenčně
Petr Mašek	PwC	Prezenčně
Jiří Nesrovnal	Komora daňových poradců	Prezenčně
Martin Švolba	MPO	Omluven
Petr Rezek	AVO ČR	Prezenčně
Tomáš Sohlich	CzechInvest	Omluven
Petr Kopeček	CzechInvest	Omluven
Michal Pluta	Národní rozvojová banka	Omluven
Hosté:		
Stanislav Kouba	MF ČR	Prezenčně
Simona Hornochová	GFŘ	Prezenčně
Martin Mana	ČSÚ	Prezenčně
Hana Bakičová	ÚV ČR VVI	Prezenčně
Drahomíra Vrbská	ÚV ČR VVI	Prezenčně

Program jednání

1. Zahájení (K. Kouřil, RVVI)
2. Prezentace statistik nepřímé podpory (M. Mana, ČSÚ)
3. Aktuální shrnutí poznatků ze zahraničí k tématu daňových odpočtů na VaV (M. Bajgar, CERGE-EI)
4. Diskuze k návrhu „pilotu“ (K. Kouřil, RVVI)
5. Plán činnosti pracovní skupiny (K. Kouřil, RVVI)
6. Závěr a shrnutí pro informaci RVVI (K. Kouřil, RVVI)

Průběh jednání

K. Kouřil (KK) přivítal účastníky jednání a představil program jednání pracovní skupiny (PSDO), který byl před jednáním rozeslán. K bodu 5. Plán činnosti pracovní skupiny KK doplnil, že byly ještě obdrženy další podněty ze strany Ministerstva financí, které nebyly rozeslány, ale budou představeny. K tomu S. Kouba (SK) uvedl, že se jedná o doplnění rozeslaných témat.

Následně KK předal slovo M. Manovi (MM) k prezentaci statistik nepřímé podpory (viz příloha). MM uvedl, že se jedná o nejnovější statistiku v oblasti VaV. MM také uvedl, že kompletní statistiky se nacházejí v jejich každoroční publikaci. ČSÚ vychází z poskytnutých dat od GFŘ, přičemž jsou schopni propojovat údaje u s dalšími datovými zdroji, např. registr ekonomických subjektů, roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01, atd. Základním údajem je počet podniků, které odpočet využívají, kdy z maxima 1306 v roce 2015 docházelo k postupnému poklesu na 745 subjektů v roce 2022. Dále celková daňová podpora odpočtů na VaV byla v roce 2022 cca 3,1 mld. Kč, přičemž v předchozích letech se pohybovala mezi 2,1 až 2,7 mld. Kč. Průměrně jeden podnik, který uplatnil odpočet na VaV, získal v roce 2022 21,9 mil. Kč, což je nárůst oproti předchozím rokům, kdy např. v roce 2021 to bylo 15,3 mil. Kč a v roce 2020 13,4 mil. Kč. Nicméně 61 % z těchto podniků získalo méně než 1 mil. Kč, více jak 10 mil. Kč získalo jen cca 7 % ze všech podniků, ale těchto 7% podniků obdrželo cca 70 % (2,1 mld. Kč) z celkové částky na daňové odpočty na VaV. Z dat vyplývá, že se jedná o pár jednotek velkých podniků. Dále byla prezentována data k neuplatněnému (převedenému) daňovému odpočtu, struktuře podniků provádějících VaV a uplatňujících odpočet na VaV dle různých kritérií (např. velikost, vlastnictví, odvětví atd.). Rovněž bylo prezentováno porovnání ČR v mezinárodním kontextu.

Následně proběhla diskuze ohledně interpretace dat a smyslu a výhodách daňových odpočtů na VaV, např. i v porovnání s přímou (dotační) podporou. SK dané okomentoval, že s ohledem na to, že statistika nezahrnuje jiné způsoby daňové podpory, které pozitivně stimulují VaV (např. relativně nižší statutární sazba, příznivé daňové zacházení při prodeji podílů atd.), je zapotřebí brát při interpretaci na toto ohled. SK rovněž uvedl, že měřit vhodnost či nevhodnost určité vládní politiky skrze jen množství peněz, které na ni byly vydány, není vhodné – rozhodování na této platformě vede poté k tvorbám regulace, která nebere zřetel na efektivitu. SK také poukázal na potřebnost interpretace dat k nepřímé podpoře na VaV společně s daty k přímé podpoře na VaV. Otázkou je vzájemná konkurence těchto nástrojů, případně jejich komplementarita.

Dalším bodem jednání byla prezentace M. Bajgara (MB) k dopadům a designu daňových odpočtů na VaV, viz příloha. MB prezentoval dopady ve formě pozitivních externalit (efekty přelévání), účinnosti nástroje pro podporu VaV na příkladu různých zemí OECD. Dále prezentoval vyšší účinnost daňových odpočtů na VaV u

menších firem. Navíc většina zemí silněji podporuje VaV v menších firmách, např. vyšší míra podpory a refundabilita u ztrátových firem.

V dalším bodě jednání k „pilotu“ GFŘ představila S. Hornochová (SH) aktuální stav přípravy – „pilot“ už je v běhu, smlouva s TAČR podepsána, odzkoušeno to bude na 9 subjektech a následně dojde k vyhodnocení. SH se dále vyjádřila ke komentářům k rozeslaným dokumentům. Proběhla diskuze k některým připomínkám, přičemž se závěrem došlo ke shodě, že všechny strany mají stejný zájem a je zapotřebí uspořádat separátní pracovní jednání, kde bude možné jednotlivé technikálie podrobně prodiskutovat.

S ohledem na detailní diskuze k předchozím bodům nebylo možné projednat bod Plán činnosti pracovní skupiny, a proto byl přesunut na další jednání.

KK shrnul průběh jednání a informoval, že na 401. zasedání Rady dne 31. května bude předložena informace o činnosti PSDO.

Další termín jednání PSDO byl stanoven na 26. června 2024 od 13:00 v budově Úřadu vlády, m. č. 259.

Vytvořili: Petr Lysý, Karel Kouřil

Dne: 6. 6. 2024